

Podstawy Informatyki

Ćwiczenia tablicowe Nr 5

Dr inż. Iwona Oprządkiewicz

Plan dzisiejszych zajęć:

- 1.Kartkówka z tablic**
- 2.Programy zawierające funkcje**
- 3.Tematyka następnych zajęć**

Przekazywanie parametrów w C odbywa się przez wartość:

//.....

```
int main()
{
  typ_p1 a; typ_p2 b;
  typ1_p1 c; typ1_p2 d;
  typ_F0 f0 A; typ_F1 f1 B;
  //.....
  A=F0(a,b);// uruchomienie f-cji F0
  /*do zmiennej A podstawiana jest
  wartość zwracana przez f-cję F0*/
  //.....
  B=F1(c,d);// uruchomienie f-cji F1
  //.....
  return 0;
}

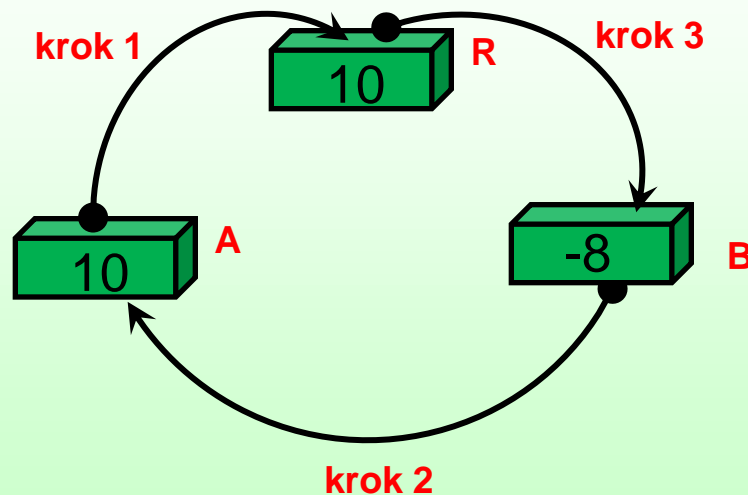
//.....
```

```
typ_F0 F0(p1,p2)
typ_p1 p1;
typ_p2 p2;
{typ_F0 x;
//.....
return x;
}
```

1. Tworzone są lokalne kopie argumentów a i b jako p1 i p2 (p1 ma wartość a, p2 wartość b).
2. Wykonywane są wszystkie operacje na zmiennych lokalnych (i globalnych, jeżeli takie występują i nie są przesłonięte).
3. return x – przekazuje wartość zmiennej lokalnej x do procedury wywołującej.
4. Pamięć zajęta przez wszystkie zmienne lokalne jest zwalniana

Co zrobić, jeżeli nie potrzebujemy funkcji, która oblicza tylko jedną wartość, ale chcemy, żeby zwróciła do procedury wywołującej wartości więcej niż jednej zmiennej?

Np. chcemy napisać procedurę, która zamienia wartości w dwóch zmiennych.

Rozwiązanie I:

Wszystkie operacje w procedurze przeprowadzamy na zmiennych globalnych.

//Zmienne A i B są to zmienne globalne

void zamiana1()

{

int R;

R=A;

A=B;

B=R;

}

Wady:

Procedura nie jest uniwersalna (dla innych zmiennych musimy napisać następną procedurę)

Rozwiązanie II:

Procedura powinna mieć dwa parametry (formalne), które w momencie jej uruchomienia przyjmowałyby wartości wskazanych zmiennych (parametrów aktualnych).

//Zmienne A i B są to zmienne lokalne w procedurze wywołującej procedurę zamiana2

```
void zamiana2(z1,z2)
```

```
int z1;int z2;
```

```
{
```

```
int R;
```

```
R=z1;
```

```
z1=z2;
```

```
z2=R;
```

```
}
```

Wady:

- zamiana wartości zmiennych nie jest widoczna w procedurze wywołującej funkcję

//wywołanie procedury zamiana2

```
int main()
```

```
{
```

```
int A=10;
```

```
int B=-8;
```

```
.....
```

```
zamiana2(A,B);
```

```
/*A nadal ma wartość 10, a  
B wartość -8 */
```

```
.....
```

```
}
```

Rozwiązanie III:

Procedura powinna mieć dwa parametry (formalne), które w momencie jej uruchomienia przyjmowałyby wartości wskazanych zmiennych (parametrów aktualnych).

//Zmienne A i B są to zmienne lokalne w procedurze wywołującej procedurę zamiana2

```
void zamiana2(z1,z2)
```

```
int *z1, *z2;
```

```
{
```

```
int R;
```

```
R=*z1;
```

```
*z1=*z2;
```

```
*z2=R;
```

```
}
```

//wywołanie procedury zamiana2

```
int main()
```

```
{
```

```
int A=10;
```

```
int B=-8;
```

```
.....
```

```
zamiana2(&A,&B);
```

```
/*A ma teraz wartość -8, a  
B wartość 10 */
```

```
.....
```

```
}
```

W tym rozwiązaniu cel został osiągnięty

Co zrobić, jeżeli chcemy jako parametr przekazać do procedury tablicę?

W takiej procedurze parametrem powinien być wskaźnik do zmiennej takiego samego typu, jak elementy tablicy, którą chcemy przekazać do procedury

Np.

```
int main()
{float liczby[10];
int N=5;
//.....
//procedura, która wczytuje tablicę
Czytaj (liczby,N);
//.....
return 0;
}
```

```
void Czytaj(x,m)
float *x;int m;
{
int k;
for(k=0;k<m;k++)
scanf(„%f”,x+k);
return 0;
}
```

Tematy z funkcji:

1. Napisz program zawierający funkcję, która oblicza symbol Newtona . Program powinien wykonać obliczenia dla 10 zestawów danych (n i k), wczytywanych z podanego przy uruchomieniu pliku (argument programu). Dla każdego zestawu należy wyświetlić liczby i wynik dwumianu.
- 2 . Napisz program, który zawiera funkcję obliczającą średnią arytmetyczną liczb zmiennoprzecinkowych z podanej tablicy (parametr funkcji). W programie należy wykonać funkcję kilkakrotnie dla różnych tablic.
3. Napisz program, który umożliwi wariantowe i wielokrotne wykonywanie następujących kilku funkcji: obliczanie pola prostokąta, obliczanie pola koła, obliczanie pola trójkąta. Program powinien kończyć działanie po naciśnięciu 'K' (należy uwzględnić to w menu w programie).
4. Napisz program zawierający funkcję, która oblicza sumę liczb podzielnych przez 13 w 30 elementowej tablicy liczb całkowitych. Elementy tablicy powinny być wygenerowane losowo z przedziału -50 do 50 w osobnej funkcji. W programie głównym wyświetlić na monitorze wygenerowaną tablicę 30-elementową (odrębna funkcja) oraz wynik funkcji.
5. Napisz program zawierający funkcję, która znajduje (pierwszą jeżeli jest kilka jednakowych) najmniejszą liczbę dodatnią w pierwszych n elementach 30 elementowej tablicy liczb całkowitych. Elementy tablicy powinny być wygenerowane losowo z przedziału -50 do 50 w odrębnej funkcji. W programie głównym wyświetlić na monitorze tablicę n -elementową oraz wynik funkcji.
6. Napisz program zawierający funkcję, która rozpoznaje czy liczba(parametr funkcji) jest pierwsza (zwraca 1 jeżeli jest i 0 jeżeli nie) oraz tworzy tablicę, którą wypełnia 10-cioma kolejnymi liczbami pierwszymi, nie mniejszymi od liczby podanej n (liczba n wczytywana z klawiatury w programie głównym). W programie głównym wyświetlić na monitorze utworzoną tablicę 10-elementową.
7. Napisz program zawierający funkcję zamieniającą całkowitą liczbę dziesiętną na liczbę w systemie szesnastkowym. Należy napisać własną implementację i nie korzystać z gotowych funkcji w C.

Tematy z funkcji:

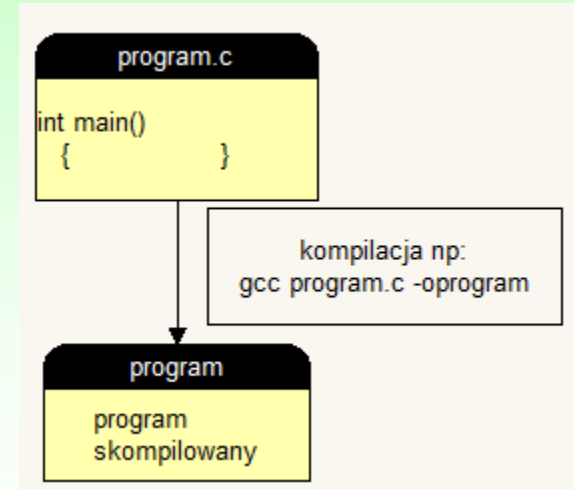
8. Napisz program zawierający funkcję, która oblicza iloczyn liczb dodatnich, nieparzystych w 50 elementowej tablicy liczb całkowitych. Elementy tablicy powinny być wygenerowane losowo w odrębnej funkcji z przedziału od -100 do 100 oraz wyświetlone na monitorze (w innej funkcji) razem z wynikiem zwróconym przez funkcję.

9. Napisać program sortujący (dowolną metodą) tablicę 30 elementową liczb zmiennoprzecinkowych zawierający funkcję zamiany wartości dwóch zmiennych. Tablica powinna być wypełniana w sposób losowy wartościami z przedziału od -100 do 100 z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku (odrębna funkcja).

Parametry programu

```
int main ()  
{  
}
```

```
int main (p,q)  
int p; char *q[ ];  
{  
}
```


Uruchomienie :
program (ENTER)

Uruchomienie :

q ↓
„ program „ „ parametr1 „ „ parametr2 „ „ parametr3 „ „ parametr4 „ (ENTER)

p ← 5

Uruchomienie :

q ↓
„ inny_prog „ „ par1 „ „ par2 „ (ENTER)

p ← 3

Typ FILE:

FILE *fp

fp

`a`	`b`	`x`	`a`	`d`	`a`	`1`	`2`	`2`	`?`	`\n`
`p`	`-`	`+`	`s`	`!`	`\n`					
`.`	`.`	`/`	`6`	`2`	`n`	`q`	`\n`			
`>`	`<`	`\t`	`=`	`=`	`\n`					
`1`	`2`	`3`	`4`	`5`	`6`	`7`	`8`	EOF		

fp=fopen(*nazwa*, *tryb*)

tryb – tryb dostępu do pliku:

„r” – czytanie,

„w” – pisanie,

„a” - dopisywanie

fw=fopen(*nazwa*, *tryb*)

Podstawowe działania na zmiennych plikowych:

z=getc(fp)

putc(z,fp)

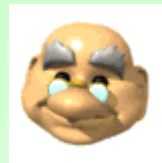
nazwa – nazwa pliku w postaci tekstowej np. „dane.txt” albo odwołanie się do parametrów programu np. q[1]

Funkcje pozwalające na czytanie i pisanie np. liczb z i do dowolnego pliku:

fscanf(fp, „.....”, zm1,zm2,zm3,...)

fprintf(fw, „.....”, zm1,zm2,zm3,...)

Tematy z plików:

1. Napisz program, który wpisuje do pliku (parametr programu) 40 znaków w wierszach 5-cio znakowych. Przy czytaniu ignoruje znak '*' i '.' (one nie są wliczane do 40 znaków)

2. Napisz program, który wyświetla na monitorze liczbę wystąpień cyfr i małych liter (każdej osobno) w podanym pliku (parametr programu).

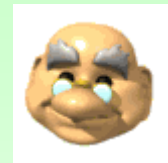
3. Napisz program, który zlicza zapisane linijki w istniejącym pliku (parametr programu) i zapisuje ich liczbę do innego pliku (drugi parametr programu).

4. Napisz program, który kopiuje plik tekstowy (pierwszy parametr programu) do drugiego pliku (drugi parametr programu) w ten sposób, że każdy ciąg spacji redukuje do jednej i na końcu pliku podaje liczbę usuniętych spacji.

5. Napisz program, który kopiuje plik tekstowy (pierwszy parametr programu) do drugiego pliku (drugi parametr programu) w ten sposób, że przy przepisywaniu likwiduje puste linie w pliku (ma usuwać również linie, które zawierają same spacje) i na końcu skopiowanego pliku podaje liczbę usuniętych linii.

6. Napisz program, który kopiuje podany plik (parametr programu) do innego pliku (drugi parametr programu) w wierszach zawierających po 20 znaków i na końcu każdego z tych wierszy dopisuje znak '*'.(Mamy otrzymać równą kolumnę o szerokości $20 + '*'$).

Tematy z plików:

7. Napisz program, który kopiując podany plik (parametr programu) do innego pliku (drugi parametr programu), każde zdanie zaczyna od nowej linii i dużej litery. Zakładamy, że zdanie kończy się znakiem kropki '.' i spacji, a na dużą literę zamieniamy tylko małe litery po kropce (inne znaki tj. cyfry, kropki itp. kopiowane są bez zmian).

8. Napisz program, który porównuje pierwsze znaki w kolejnych liniach dwóch plików (parametry programu) i wypisuje na monitorze numery linii, które zaczynały się od tego samego znaku oraz powtarzający się w nich pierwszy znak. (Jeżeli pliki mają różną liczbę wierszy, to "nadmiarowe" wiersze dłuższego pliku nie są analizowane).

9. Napisz program, który przy kopiowaniu jednego pliku do drugiego (parametry programu) zmienia w pierwszej kolumnie małe litery na duże, bez użycia funkcji zamieniającej małe litery na duże dostępnej w bibliotece C (pozostałe znaki kopiuje bez zmian).

10. Napisz program, który znajduje w pliku (parametr programu) cyfry, oblicza ich iloczyn i wypisuje jego wartość na monitorze.

Tematyka następnych zajęć:

- Sprawdzian z funkcji (napisanie funkcji na zadany temat ze ściśle określonymi parametrami i program główny, w którym napisana funkcja jest uruchamiana).
- Programy z parametrami (głównej procedury main) wykorzystujące pliki